[2024] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 668: 2024 ਆਈਐਨਐਸਸੀ 510

ਯੋਗੇਸ਼ ਗੋਯੰਕਾ

ਬਨਾਮ

ਗੋਵਿੰਦ ਅਤੇ ਹੋਰ

(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 7305 ਆਫ 2024)

10 ਜੁਲਾਈ 2024

[ਵਿਕਰਮ ਨਾਥ ਅਤੇ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ*, ਜੇ.ਜੇ.]

ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਮੁੱਦਾ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ (ਏ.ਡੀ.ਜੇ.) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10, ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ, ਲਾਗੂਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਹੈੱਡਨੋਟੇਸਟ

ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882-s.52- ਲਿਸ ਪੈਂਡੈਂਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ-ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਜਿਸ ਕੋਲ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ - ਜੇਕਰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ - ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ - ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10।

ਮੰਚ: 1. ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟਾਈਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਰਜਿਸਟਰਡ ਸੇਲ ਡੀਡ (ਆਰਐਸਡੀ) ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਈ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਐਡੀਜੇ ਦੀ ਗਲਤ ਨਿਰਭਰਤਾ - ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ ਤੋਂ ਉੱਭਰਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਇਮਪਲੀਏਡਮੈਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੋ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀਆਂ ਦੇ ਇਮਪਲੀਏਡਮੈਂਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦਾ - ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਦੇ ਇਮਪਲੀਏਡਮੈਂਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ [ਪੈਰਾ 17-19]।

2. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ - ਇਹ ਵੀ ਉਤਸੁਕਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ - ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤੱਥ ਸਮੇਤ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅੰਤਰੀਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰੀਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ-ਮੁਦਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 20, 21, 22]

ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882-s.52-ਲਿਸ ਪੇਂਡੈਂਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ-ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੰਨਿਆ: ਐਕਟ ਦੇ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ - ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 16]

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ ਖਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਨਬੀ ਹਸਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਅਨ. [2003] ਸਹਾਇਤਾ 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 290: (2004) 1 SCC 191 - ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਠਾਵਾਨ।

ਥੌਮਸਨ ਪ੍ਰੈਸ ਬਨਾਮ ਨਾਨਕ ਬਿਲਡਰਜ਼ [2013] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 74: (2015) 5 SCC 397; ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਅ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦਾ ਖਾਤੂਨ [2005] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 509: (2005) 11 SCC 403; ਏ. ਨਵਾਬ ਜੌਨ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਐਨ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ [2012] 6 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 369: (2012) 7 SCC 738 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਐਕਟ, 1882; ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੋਡ, 1908

ਕੀਵਰਡਸ ਦੀ ਸੂਚੀ

ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ; ਰੀਲੀਜ਼ ਡੀਡ; ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਖਰੀਦਦਾਰ; ਲਿਸ ਪੈਂਡੈਂਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ; ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਦਾ ਲਾਗੂਕਰਨ; ਟੀਪੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52; ਸੱਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰ; ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ; ਬਿਨਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਵਿਚਾਰ।

ਕੇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 7305 ਆਫ਼ 2024

2019 ਦੇ SBCWP ਨੰਬਰ 17887 ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਵਿਖੇ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੇ 21.01.2022 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ

ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਪੇਸ਼ੀ

ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਗੁਪਤਾ; ਰੋਹਿਣੀ ਮੂਸਾ, ਜਾਫਰ ਇਨਾਇਤ, ਕੁਲਦੀਪ ਯਾਦਵ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ / ਆਦੇਸ਼

ਫੈਸਲਾ ਸਤੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।
2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ 21.01.2022 ਨੂੰ ਰਾਜਸਥਾਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਫ਼ ਜੁਡੀਕੇਚਰ ਦੁਆਰਾ ਐਸ.ਬੀ. ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 17887 ਆਫ 2019 ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ('ਇਮਪੁਗਨਡ ਆਰਡਰ')। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 10.10.2019 ਨੂੰ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੰ.

1, ਹਿੰਡੌਨ ਸਿਟੀ ('ਏਡੀਜੇ') ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908 ('ਸੀਪੀਸੀ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ।

ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ:

3. ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਇੱਥੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਫਾਰਮਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਹਿੰਦੂਨ ਸਿਟੀ, ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਖੇ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 5896, 5897, 5898, 5936 ਅਤੇ 5895 ਨਾਮਕ 2.38 ਹੈਕਟੇਅਰ ਦੀ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ('ਵਿਸ਼ਾ ਭੂਮੀ') ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 21 ਤੋਂ ਮਿਤੀ 28.09.2018 ('ਆਰਐਸਡੀ') ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ 1,51,65,360/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਮੂਹਿਕ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਖਰੀਦੀ। ਮੰਨਿਆ ਕਿ, ਆਰਐਸਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਘੋਸ਼ਣਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਾ ਭੂਮੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਐਸਡੀਐਮ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਉੱਚ ਪੱਧਰੀ ਏਡੀਜੇ, ਹਿੰਡੌਨ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਲੰਬਿਤ ਸਨ।

4. ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 1-17 ('ਮੁਦਈ') ਦੀ ਸੀ ਅਤੇ 11.08.2006 ਅਤੇ 31.01.2007 ('ਰਿਲੀਜ਼ ਡੀਡ') ਦੇ ਰਿਲੀਜ਼ ਡੀਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 18-20 ('ਮੁਦਾਲੇ') ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਹਾਈ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ 26.04.2007 ਦੀ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 21 ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 21 ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਪੂਰਵਜ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੀ ਨਥੂਆ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ 03.01.2018 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈਆਂ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਏ ਡੀਜੇ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 2018 ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 1 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 21 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਇਸ ਐਲਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਿਹਾਈ ਡੀਡ ਅਤੇ 26.04.2007 ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ ('ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮਾ')।

6. ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰੀਵ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰ. 21 11.01.2018 ਨੂੰ ਏਡੀਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਆਰਐਸਡੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 25.01.2019 ਨੂੰ, ਏਡੀਜੇ ਨੇ ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

7. ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ, ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹੋਰ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, 13.02.2019 ਨੂੰ ਏ ਡੀ ਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਡਰ 1 ਨਿਯਮ 10, ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 10.10.2019 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਏ ਡੀ ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ (i) ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਸੀ; ਅਤੇ (ii) ਹੋਰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਸਨ। ਏ ਡੀ ਜੇ ਨੇ ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ ਖਾਤੂਨ ਬਨਾਮ ਨਬੀ ਹਸਨ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਅੰਰ (2004) 1 ਐਸ ਸੀ ਸੀ 191 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ।

8. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਕੱਲੇ ਏ ਡੀ ਜੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ। ਇਮਪੁਗਨਡ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਮਪਲੇਡਮੈਂਟ ਅਰਜ਼ੀ ਅਯੋਗ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਐਸਡੀ ਖੁਦ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਐਕਟ, 1882 ('ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਸ ਪੇਂਡੈਂਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਰੱਦ ਸੀ।

ਬੇਨਤੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ:

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਏ. ਸੁੰਦਰਮ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੂਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਮੂਲ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਅਸਲ ਸੰਭਾਵਨਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਰਿਹਾਈ ਡੀਡਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦੇਰੀ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

10. ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰਮ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਨੂੰ ਪੈਂਡੇਂਟ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਗਿਆਨ ਹੋਵੇ। ਆਪਣੇ ਤਰਕ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਥੋਮਸਨ ਪ੍ਰੈਸ ਬਨਾਮ ਨਾਨਕ ਬਿਲਡਰਜ਼, (2015) 5 SCC 397 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ, ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੈਂਡੈਂਸੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਸੀ ਬਲਕਿ ਉਸ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਵੀ ਗਿਆਨ ਸੀ।

11. ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਮੁਦਈਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ.ਕੇ. ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪੈਂਡੈਂਸੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਆਰਐਸਡੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ (ਉੱਪਰ) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ, ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ, ਦੋਸ਼ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

12. ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ੁਕਲਾ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਥੌਮਸਨ ਪ੍ਰੈਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਥੌਮਸਨ ਪ੍ਰੈਸ (ਉੱਪਰ) ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਖੁਦ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

13. ਥੋੜ੍ਹਾ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹੋਏ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 21 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹੁਜ਼ੇਫਾ ਅਹਿਮਦੀ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸ਼-ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਅਹਿਮਦੀ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਆਰਐਸਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ 6 ਚੈੱਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, 2 ਚੈੱਕ 01.10.2018 ਨੂੰ ਬਾਊਂਸ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਰਐਸਡੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਧਾਰਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ 6 ਚੈੱਕਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਦਾਇਗੀ ਪੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਰਐਸਡੀ ਰਾਹੀਂ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਵਿਚਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰਮ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਾਰਾ ਵਿਚਾਰ ਆਰਟੀਜੀਐਸ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

14. ਉਹ ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਾ ਤਾਂ ਏਡੀਜੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੋਚੀ-ਸਮਝੀ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 21 ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਆਰਐਸਡੀ ਰੱਦ ਹੈ ਪਰ ਇਸਨੂੰ 28.02.2020 ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

15. ਅਸੀਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਹੈ।

16. ਇੱਥੇ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇੱਕ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਲਝੀ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲਿਸ ਪੈਂਡੈਂਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਾਰੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਅਜਿਹੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

17. ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਆਰਐਸਡੀ ਨੂੰ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਪੈਂਡਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਇਮਪੁਗਨਡ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਰਐਸਡੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 52 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਕਸਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਦੇ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਈ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ [ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਾਅ ਬਨਾਮ ਫਰੀਦਾ ਖਾਤੂਨ, (2005) 11 ਐਸਸੀਸੀ 403 ਅਤੇ ਏ. ਨਵਾਬ ਜੌਨ ਬਨਾਮ ਵੀ.ਐਨ. ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ, (2012) 7 ਐਸਸੀਸੀ 738 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਵੇਖੋ]।

18. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਏਡੀਜੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ (ਸੁਪਰਾ) 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਗਲਤ ਨਿਰਭਰਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੁਕਸ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਭਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਇਮਪਲੇਡਮੈਂਟ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ

ਤੱਕ, ਅਸੀਂ ਏਡੀਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ (ਸੁਪਰਾ) ਉਨ੍ਹਾਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰੀਆਂ ਦੇ ਇਮਪਲੇਡਮੈਂਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਲਗਾਉਂਦੀ ਜੋ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਦੇ ਹਨ। ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਪਣੇ ਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਮੋੜਦਾ ਹੈ; ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੁਆਇੰਡਰ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮਾ 1983 ਤੋਂ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਬੀਬੀ ਜ਼ੁਬੈਦਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ, ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇੱਥੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

19. ਇੱਥੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸੱਚਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਪੂਰਾ ਗਿਆਨ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਥਿਤੀ ਹੈ, ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਨਾਲ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰੀ ਪੈਂਡੇਂਟ ਲਾਈਟ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣਾ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਵੇਕਸ਼ੀਲ ਅਭਿਆਸ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

20. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਖਾਸ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੰਦਰਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਦਈ ਅਤੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 2007 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਲੀਆ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 21 ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

21. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਡੀਡ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਇਹ ਤੱਥ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਹੈ ਜੋ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਾਲੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤੱਥ ਸਮੇਤ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇੱਥੇ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ਾ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

22. ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ। ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਐਡੀਜੇ ਦੇ 10.10.2019 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅੰਡਰਲਾਈਂਗ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ-ਮੁਦਾਲੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

23. ਲੰਬਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹਨ, ਦਾ ਵੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ: ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ

ਸਿਰਲੇਖ ਨੋਟ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ: ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ (ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ: ਗੀਤਿਕਾ ਕੇ, ਐਲਸੀਆਰਏ)

<u>ਡਿਸਕਲੇਮਰ :-</u> ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਦਿਵਾਕਰ ਜੋਤੀ ਐਡਵੋਕੇਟ